

Luonto likelle ihmistä

VIIKON VIERAS

Matti Pirhonen
Puheenjohtaja
Kaunis maa ry Pirkanmaan
luonnonsuojelurahasto

Tiedotusvälineet ovat pullollaan ilmastomuutosta. Siinä yhteydessä unohtuu helposti ihmisen ja elinympäristön kannalta tärkeä asia, luonnon monimuotoisuus. Ilmastomuutoksella toki on merkitystä ympäristössä tapahtuvaan nopeaan eliöstön köyhtymiseen.

Suurkaupunkien ympärillä köyhtynyt luontoyhteys uhkaa kansanterveyttä. Haitallisia terveysvaikutuksia ilmenee esim. allergioissa, kun ihmisen oma puolustuskyky heikkenee.

Tämä johtuu luonnon tuomien mikrobien katoamisesta, liiallisesta kemikalisoitumisesta ja luonnon terveysvaikutuksen katoamisesta.

Nyt tutkitaan kiivaasti monien tarttumattomien tulehdussairauksien yhteyttä tähän ilmiöön; mm. astma, diabetes,

suolistosairaudet. Nämä ovat tyypillisiä elämäntavallemme.

SUURKAUPUNKIEN lievealueilla, kuten Pirkkalassa, on asutuksen, kaupan ja työpaikka-alueiden voimakas keskittäminen pirstonut luontoa kiihtyvällä tahdilla. Uusien rakennettavien alueiden ja niitä yhdistävien väylien suunnittelu ja rakentaminen tuhoaa viimeisetkin rippeet alkuperäisestä luonnostamme.

Pirkkala on maapinta-alaltaan pienimpiä kuntia Suomessa, joten elinympäristön säilyttämiseen tulee panostaa.

Asumalähiöt eivät saa olla sodanjälkeisen rakennusbuumin kaltaisia betonisia 10 000 asukkaan nukku-malähiöitä. Luonto on tuotava likelle ihmistä. Parhaiten luonnon monimuotoisuus taataan jättämällä maakunta-

kaavan määrittelemät riittävän leveät luontokäytävät asutuksen ytimeen asti ns. luonnosormina.

Vaikka Pirkkalan yhtenäiset luontoalueet ovat lähes tyystin kadonneet, on kunnassa kymmeniä pieniä luontoaarteita.

Yhtenäisiä suurehkoja alueita on muutamia eri suojelustatuksilla suojattuina. Pieniä metsälain suojaamia paikkoja ja lehtolaikkuja on lisäksi runsaasti kartoittamatta. Ekologisten yhteyksien tarve joka suuntaan korostuu tässä hajanaisessa Pirkkalan tilkkutäkissä. Yhteistyö eri tahojen kesken olisi tärkeää esim. Taaporinvuoren valtakunnallisesti arvokkaan kallionsuojelualueen suojelustatuksen laajentamiseksi.

Metso-ohjelma yksityismetsien omistajille antaisi mahdollisuuden täyteen korvauk-

seen vanhojen metsien suojelussa, jos kriteerit täyttyvät.

Perinnebiotooppien kuten ketojen, vanhojen niittyjen hakamaiden, metsälaidunten ja kulttuurihistoriallisten rakennusten ympäristöjen suojeleminen tukisi luonnon monimuotoisuutta.

KAUNIS MAA ry:n perinteinen tehtävä on tukea pienimuotoisia, lähinnä maanomistajien aloitteista tulleita, tukien ulkopuolelle jääneitä suojeluhankkeita.

Vuoden 2018 aikana yhdistys on valmistellut hanketta alkuperäisen luonnon vaikutuksesta kansanterveyteen nimeltä ”luonto likelle”.

Sen mukana on tarkoitus kehittää maankäytön suunnittelun kaikille tasoille asiakirjaa, joka selkiyttäisi ja ohjeistaisi päättäjiä luonnon huomioimiseen kaavoituksessa.

Tämän pilottihanke on saavuttanut laajaa kiinnostusta tiedeyhteisöissä ja hankerahoituskanavissa, mutta odottaa vielä täydennystä. Toivomme eri kuntien mahdollisuutta olla mukana hankkeessa.

Hankkeen päätavoite on kehittää terveyttä edistävää maankäyttöä luomalla taajamarakenteen yhteyteen luonnon elementtejä, joissa mikrobialttius kasvaa luontoliikkumisen, palstaviljelyn ja eläinten kanssa harrastamisen myötä. Näin hanke voisi palvella asukkaiden terveyttä ja kuntien kaavoitusta.

Viikon vieras -palstalle voi osoittaa kirjoituksia os. Pirkkalainen, Suupantie 2 A 10, 33960 Pirkkala, sähköposti: toimitus@pirkkalainen.com